

datum
14.11.2024

oprávněná úřední osoba
PhDr. Aleš Naňák

číslo jednací
KUZL 90878/2024

spisová značka
KUSP 70497/2024 KUL

Rozhodnutí

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor kultury a památkové péče (dále jen „správní orgán“), jako místně a věcně příslušný správní orgán podle ust. § 10 a § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 67 odst. 1 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a jako příslušný orgán státní památkové péče podle ust. § 36 odst. 1 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), ve smyslu ust. § 60 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), rozhodl po provedeném správním řízení podle přestupkového zákona ve věci spáchání přestupku dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, takto:

██████████ s.r.o., IČO ██████████ 186 00 Praha 8 (dále „obviněná společnost“), se uznává vinnou z přestupku podle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, kterého se dopustila tím, že ke dni 08.08.2024 jako stavebník zahájila a následně provedla

- výkopové práce související se stavbou ██████████ na pozemku parc. č. ██████████ v katastrálním území Bystřice pod Hostýnem, okres Kroměříž, Zlínský kraj,

a nesplnila oznamovací povinnost stanovenou v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, tzn., tento záměr stavební činnosti na území s archeologickými nálezy neoznámila již v době přípravy stavby Archeologickému ústavu.

1. Za spáchání uvedeného přestupku se obviněné společnosti ukládá podle ust. § 35 písm. b) a ust. § 46 přestupkového zákona a ust. § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči **správní trest pokuty ve výši 25.000,- Kč** (slovy dvacet pět tisíc korun českých), která je splatná do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet č. 2786182/0800, variabilní symbol **9010000050**

a

2. podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ust. § 79 odst. 5 správního řádu, povinnost **nahradit náklady řízení ve výši 2.500,- Kč** (slovy: dva tisíce pět set korun českých), a to do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet č. 2786182/0800, variabilní symbol **9020000031**.

Odůvodnění

Dne 08.08.2024 bylo správnímu orgánu doručeno podání Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i., které obsahovalo konstatování, že na pozemku parc. č. [REDAKCE] v katastrálním území Bystřice pod Hostýnem, okres Kroměříž, Zlínský kraj byly zahájeny výkopové práce související se stavbou [REDAKCE] aniž by tyto práce byly předem oznámeny Archeologickému ústavu AV ČR. Dále bylo v podání uvedeno, že dotčené území je územím s archeologickými nálezy III. kategorie, kde výskyt archeologických nálezů není doložen, ale nelze jej vyloučit.

Na základě výše uvedené skutečnosti správní orgán opatřením ze dne 12.08.2024 č. j. KUZL 71134/2024 oznámil stavebníku, tedy obviněné společnosti, která je vlastníkem dotčeného pozemku, zahájení správního řízení dle ust. § 78 přestupkového zákona ve věci spáchání přestupku dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, spočívající v porušení oznamovací povinnosti dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, a předvolal jednatele obviněné společnosti podle ust. § 59 správního řádu k ústnímu jednání, které bylo v souladu s ust. § 49 správního řádu nařízeno na den 04.09.2024 v 10:00 hodin a současně uvedl poučení o procesních právech a povinnostech zaručených správním řádem a přestupkovým zákonem. Opatření bylo obviněné společnosti doručeno 12.08.2024 prostřednictvím datové schránky. Obviněná společnost prostřednictvím zmocněnce požádala mailem o změnu termínu, a to na 11.09.2024, správní orgán žádosti vyhověl.

Ústní jednání proběhlo v nově stanoveném termínu a zúčastnil se ho pan Ing. [REDAKCE], který na základě plné moci zastupuje stavebníka (dále jen „zmocněnec“). Na vyžádání předložil doklad totožnosti, následně byl poučen o svých právech. Po seznámení se spisem do protokolu, který byl při jednání sepsán, zmocněnec uvedl, že si s politováním uvědomují nesplnění oznamovací povinnosti a mají zájem o dodatečné provedení archeologického průzkumu k aktuálnímu stavu pozemku, na němž byla provedena stavební činnost „na cca 40 %“. Zbýlá část pozemku obsahuje shrnutou ornici, kde by bylo možné průzkum provést. Dále připravují výstavbu cca 500m liniové stavby (napojení vody a kanalizace), kde bude rovněž možné průzkum realizovat. Dále zmocněnec uvedl, že aktuálně jsou všechny práce ze strany generálního dodavatele ukončené a probíhají jednání o vzájemném vypořádání. Vzhledem k tomu, že ke dni 13.09.2024 by měl generální dodavatel opustit pozemek, bude obviněná společnost neprodleně kontaktovat archeologický ústav za účelem dohody o dalším postupu, o čemž bude řádně informován správní orgán. Závěrem zmocněnec opakovaně vyjádřil lítost nad nastalou situací. Zmocněnec obviněné společnosti požádal, aby do spisu spolu s protokolem byla vložena také komunikace stavebníka (tzn. obviněné společnosti) s generálním dodavatelem prací, přičemž tato komunikace se váže na ukončení prací na předmětném pozemku ze strany generálního dodavatele.

Dne 23.09.2024 obdržel správní orgán „Potvrzení o splnění oznamovací povinnosti dle § 22, odst. 2 zák. č. 20/1987“, kde je uvedeno, že [REDAKCE] (...), jehož zastupuje [REDAKCE] ohlásil záměr [REDAKCE] plánované zahájení: 23. 9. 2024 - 01. 3. 2025 na k. ú. Bystřice pod Hostýnem (okr. Kroměříž; 617113), parc. č. [REDAKCE] Archeologickému ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Oznámení provedl 20. 9. 2024 pod evidenčním číslem M-202404619“.

Po provedeném dokazování přistoupil správní orgán k hodnocení podkladů dle ust. § 50 odst. 4 správního řádu.

Dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoby, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů. Přitom archeologickým nálezem se ve smyslu ust. § 23

odst. 1 téhož zákona rozumí věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí. V dané souvislosti je třeba uvést také Úmluvu o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidované) publikované pod č. 99/2000 Sb.m.s. (dále jen „Úmluva“), která je v souvislosti s ustanovením čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, v platném znění, součástí právního řádu České republiky na úseku ochrany archeologického dědictví a v souladu se kterou jsou příslušné správní orgány povinny dle ust. § 2 odst. 1 správního řádu postupovat. Cílem Úmluvy je podle jejího čl. 1 odst. 1 ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Za tím účelem se dle odst. 2 téhož článku za součásti archeologického dědictví považují veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva, které jsou situovány na jakémkoli místě, které spadá pod jurisdikci Stran. Podle odst. 3 téhož článku se do archeologického dědictví zahrnují stavby, konstrukce, skupiny budov, zastavěná území, movité objekty, památky dalšího druhu a také jejich související prostředí nacházející se jak na souši, tak pod vodou. Podle čl. 3 Úmluvy se Česká republika mj. zavázala za účelem zachování archeologického dědictví uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k doзору nad nimi tak, aby se zabránilo odstraňování součástí archeologického dědictví. **Územím s archeologickými nálezy** se tedy rozumí území, či místo původního výskytu archeologických nálezů nemovitých a/nebo movitých, na němž již byly registrovány jakékoliv archeologické nálezy movité či nemovité povahy, na němž lze odůvodněně očekávat, či na němž jejich výskyt není vyloučen. Za území bez archeologických nálezů lze označit pouze takové území, na němž byly prokazatelně odtěženy veškeré uloženy čtvrtohorního stáří.

V daném případě má na základě shromážděných podkladů správní orgán za prokázané, že **stavebníkem je** obviněná společnost.

Je nepochybné, že zahájení výkopových prací **nebylo** ze strany obviněné společnosti Archeologickému ústavu AV ČR **předem oznámeno**. Základní účel ustanovení § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, kterým je zabezpečit, aby mohl Archeologický ústav, popř. oprávněná organizace, v časovém předstihu uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů, tak již evidentně nemohl být plně v důsledku protiprávního jednání obviněné společnosti naplněn.

Správní orgán dospěl k závěru, že jsou zde dány předpoklady k uložení pokuty za přestupek, neboť ze všech uvedených skutečností vyplývá, že není sporu o tom, že výkopová činnost spojená se stavbou [REDAKCE] na předmětném pozemku nebyla Archeologickému ústavu AV ČR v době přípravy oznámena. Tím, že obviněná společnost zahájila na dotčeném pozemku výkopové práce, již nemohla splnit oznamovací povinnost vůči Archeologickému ústavu dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči a naplnila tak skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči a je tak naplněno i ust. § 5 přestupkového zákona – přestupkem je společensky škodlivý protiprávní jev, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, přičemž se jedná o přestupek, jehož pachatelem je právnická osoba ve smyslu ust. § 20 přestupkového zákona.

Správní orgán považuje za prokázané, že při realizaci výkopových prací souvisejících se stavební činností na pozemku parc. č. [REDAKCE] k. ú. Bystřice pod Hostýnem, okr. Kroměříž, Zlínský kraj obviněná společnost spáchala přestupek uvedený ve výrokové části tohoto rozhodnutí, to je nesplnila oznamovací povinnost stanovenou v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, neboť jako stavebník provedla výkopové práce, aniž by záměr provádět tuto činnost na území s archeologickými nálezy již od doby přípravy stavby oznámila Archeologickému ústavu.

Správní orgán se také zabýval důvody pro zánik odpovědnosti za přestupek ve smyslu ust. § 29 přestupkového zákona, a dospěl k názoru, že žádný z těchto důvodů nebyl naplněn. Promlčecí doba s ohledem na dobu spáchání přestupku neuplynula, nedošlo ani k zániku osoby jako pachatele. Dle

správního orgánu není důvodu pro zproštění odpovědnosti osoby za přestupek ve smyslu ust. § 21 přestupkového zákona.

Správní orgán dále zvážil kritéria pro výměru správního trestu (ust. § 37 přestupkového zákona). Správní orgán tedy vycházel z povahy a závažnosti přestupku. Jak je již uvedeno výše, základním účelem ustanovení § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, je zabezpečit, aby mohl Archeologický ústav, popř. oprávněná organizace, v časovém předstihu uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů. Tyto nálezy pak mohou významným způsobem přispět k poznání historie dotčeného místa, dějin lidstva obecně i ve vazbě na konkrétní osídlení lokality. Tento veřejný zájem nebyl (vlivem nesplnění oznamovací povinnosti) naplněn. Způsobem spáchání přestupku tedy bylo nesplnění oznamovací povinnosti dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, což znamená pasivní přístup pachatele k zákonem stanovenému úkonu a přestupek jednorázový. Jak je zřejmé z výpovědi zmocněnce obviněné společnosti, nesplnění oznamovací povinnosti nebylo dáno úmyslem poškodit zájmy památkové péče, nýbrž nedbalostním jednáním.

Správní orgán se zabýval polehčujícími okolnostmi v rámci řešeného přestupku. Polehčující okolností je objektivní skutečnost, že obviněná společnost okamžitě po oznámení o zahájení řízení o přestupku aktivně vstoupila do jednání se zástupci archeologické obce (zaslala Archeologickému ústavu AV ČR „dodatečné“ oznámení stavební činnosti na předmětném pozemku, přičemž na cca 60 % plochy je stále možné průzkum provést), se správním orgánem řádně spolupracovala a žádný z úkonů v řízení záměrně nezdržovala a snažila se poskytnout maximální součinnost ke zjištění skutečností rozhodných pro zjištění stavu věci.

Přestupek dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, spočívající v nesplnění oznamovací povinnosti dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, lze dle správního orgánu považovat u obviněné společnosti za prokázaný. Dle ustanovení § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči krajský úřad může uložit pokutu do výše **4.000.000 Kč** právnické osobě či fyzické osobě podnikající, která se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči. Vzhledem k výše uvedenému, po posouzení rozhodných skutečností a podkladů shromážděných v průběhu správního řízení, uložil správní orgán u obviněné společnosti pokutu ve spodní hranici zákonné sazby stanovené dle ust. § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči. Na základě předložených důkazních materiálů dospěl správní orgán k závěru, že pokuta ve výši 25.000,- Kč pro obviněnou společnost je přiměřená a v souladu s uvedenými okolnostmi. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši splní preventivní funkci – to znamená, že bude směřovat k tomu, aby ze strany obviněné společnosti nedocházelo k opakování protiprávního jednání, a tedy porušování zákona o státní památkové péči v předmětné věci. Dle správního orgánu je stanovení výše pokuty při dolní hranici zákonného rozmezí oprávněné, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by pachatel nesplnil svou oznamovací povinnost záměrně s úmyslem vyhnout se realizaci archeologického průzkumu a poškodit zájmy památkové péče, nebo že by úmyslně neposkytl součinnost správnímu orgánu při řízení. Dále je potřeba uvést, že v daném případě se sice jednalo o práce na území s archeologickými nálezy III. kategorie, kde není výskyt archeologických nálezů doložen, ale nelze jej vyloučit, a právě na základě probíhajícího řízení může být naplněna preventivní funkce udělované sankce, kdy obviněná společnost (poučena ze situace) bude své další kroky koordinovat se zástupci archeologické obce. To vše podstatným způsobem snižuje společenskou škodlivost přestupku. S ohledem na výše uvedené stanovil správní orgán výši pokuty při dolní hranici zákonné sazby.

Jelikož obviněná společnost byla shledána vinnou, byla jí podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 2.500,- Kč, protože obviněná společnost vyvolala řízení porušením své povinnosti stanovené v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči. Obviněná společnost o snížení paušální částky ve smyslu ust. § 79 odst. 5 správního řádu nepožádala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí mohou podat účastníci řízení dle ust. § 83 odst. 1 správního řádu odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení, a to k Ministerstvu kultury ČR s uvedením rozsahu, v jakém je rozhodnutí napadáno, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Odvolání se podává u Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru kultury a památkové péče, s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník řízení dostal jeden ze stejnopisů. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

Ing. Mgr. Monika Eretová

Vedoucí odboru kultury a památkové péče